

Kulturdepartementet

Dato: 18.05.2015

Vår ref: 15/1556 - 2 IJE (15/20530)

Deres ref:

Opplysningsvesenets fond - presteboliger med særlig kulturhistorisk verdi - høring

Nord-Hålogaland bispedømmeråd avgir med dette følgende høringsuttalelse om presteboliger med særlig kulturhistorisk verdi.

Nord- Hålogaland bispedømmeråds vurdering av den enkelte katalogførte bolig:

Ibestad prestegård ligger på Rolla, på kirkestedet i Hamnvik. Bolighusets eldste deler ble bygd mellom 1751 og -76. Til sammen består prestegården av fire fredete bygninger i et tun nært kirken. Boligen er ombygget på 1800-tallet og har sitt bygningspreg fra denne tiden. Den er godt vedlikeholdt og den eneste presteboligen i Nord-Hålogaland bispedømme som ennå er i bruk som tjenestebolig med så gamle bygningsdeler. Bygningen er fredet. Prestegårdens nærhet til kirken og plassering i landskapet er kirke- og kulturhistoriske verdier gjør at bygningen har høy verdi som kirkelig kulturminne.

Lyngen prestegård ligger på en høyde nordvest for selve kirkestedet på Lyngseidet. Bygningen er ført opp etter første verdenskrig som en god etterligning av et 1700-tallshus. Boligen, sammen med forpakterbolig, klokketårn og driftsbygning utgjør til sammen Lyngen prestegård. Boligen er sentral i folks bevissthet. Bygningen er fredet. Lyngen prestegård har høy verdi som kirkelig kulturminne.

Skjervøy prestegård er fra 1893 og er en verdifull representant for byggestilen med sitt opprinnelige sveitserpreg. Den ligger ikke langt unna kirken som ble bygget i 1728. Bygningen er fredet. Skjervøy prestegård har høy verdi som kirkelig kulturminne.

Porsanger nye prestebolig ligger i et boligfelt ca en kilometer fra kirken i Lakselv. Den ble tegnet av arkitekten Hans Magnus som en typetegnet bolig. Den ble bygd i

1959. Boligen er en typisk representant for gjenreisingstidens byggeskikk preget av nøkternhet. Bygningen er ikke fredet. Porsanger nye prestebolig har verdi som kulturminne.

Vadsø prestegård er bygget i 1949 midt i Vadsø by ved siden av kirken. Boligen er tegnet av arkitekten Magnus Poulson som tegnet Vadsø kirke. Den har en plassering og en diskret arkitektur som bygger opp om kirkens mer monumentale preg et par hundre meter unna. Mange bygningsdetaljer er opprinnelige så den har en viss grad av autenticitet. Boligen er i bruk som prestebolig. Bygningen er ikke fredet. Vadsø prestegård har høy verdi som kirkelig kulturminne.

Konklusjoner

Nord-Hålogaland bispedømmeråd er av den oppfatning av de tre boligene i Troms fortsatt bør beholdes av Ovf som mulig tjenestebolig. Dette har med historie, byggeskikk, plassering og særlig for Ibestad og Skjervøys del, alder på bygningsmassen. Bygningene er sterke kirkelige markører i bygdesamfunnene og i folks bevissthet.

De to boligene i Finnmark; Porsanger nye prestebolig og Vadsø prestegård, er begge å anse som typiske arkitekttegnede gjenreisningsboliger. Som tidsvitner for byggeskikken for denne type «offentlige» bygninger, som presteboliger jo var på den tiden, er de verdifulle.

Presteboligen i Porsanger, som ligger i et boligfelt, er ikke spesielt nært knyttet til kirken og er av den grunn mindre aktuell å bevare som tjenestebolig i Ovfs eie. Vadsø prestegårds beliggenhet og bevisste utforming som komplement til kirkebygningen er av en slik karakter at den har spesiell kirkelig kulturhistorisk verdi utover arkitekturen.

Nord-ålogaland bdr konkluderer med at presteboligene i Ibestad, Skjervøy, Lyngen og Vadsø bør forbli i Ovfs eie som mulig tjenestebolig. Porsanger nye prestebolig er ikke av vesentlige kirkelig kulturverdi og kan eventuelt selges.

Det kan være riktig å si at alle disse fire boligene er plassert i rekrutteringssvake områder. Hvis boligene skal virke rekrutterende er det en forutsetning at de er egnet som prestebolig. Dvs at de må være godt vedlikeholdt, ha en god til høy standard og være funksjonell som bolig for moderne familier i vår tid.

Utover de objektene som Ovf har forelagt Nord-Hålogaland bdr til uttalelse vil vi peke på ytterligere to presteboliger som vi mener har kirkelig kulturverdi. Det gjelder presteboligene i Loppa/Øksfjord og Berg/Skaland.

Presteboligen i Loppa/Hasvik er en romslig to-etasjes bygning som er godt vedlikeholdt. Den er i bruk som tjenestebolig for soknepresten i dag. Det bør vurderes om ikke også Loppa prestegård fortsatt bør eies av Ovf som mulig tjenestebolig.

Berg prestegård på Skaland huset Ingrid Bjerkås, den første kvinnelige prest i Den norske kirke mens hun var sokneprest i Berg og Torsken. Bygningen er bygd i 1925. Ingrid Bjerkås bodde i boligen under hele sitt virke som menighetsprest. Av denne historiske årsak bør det vurderes om også denne boligen skal være i Ovfs eie som tjenestebolig.

Med vennlig hilsen

Oddgeir Stenersen e.f.
direktør

Ivar Jarle Eliassen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Mottakere:
Kulturdepartementet